

VASÁR NAP

KÉPES CSALADI HETI UJSÁG.

SZERKESZTŐSÉG

hova

a lapba szánt kéziratok
reklamációk és
előfizetési pénzek
küldendőik

Székelyudvarhely,
Bethlen-u. 5.
ev. ref. papí lakás.

FŐSZERKESZTŐ:
NAGY KÁROLY, ref. theol. tanár.
FELELŐS SZERKESZTŐ:
VAJDA FERENCZ,
székelyudvarhelyi ref. pap.

KIADJA:
Az Erdélyi Ref. Egyházkerület
»Egyházi Értekezlete«

Megjelenik:
minden vasárnap egy iven.
ELŐFIZETÉSI ÁR:
Egy évre . 4 kor. Negyedévre 1 kor.
Fél évre . 2 kor. Egy szám ára 10 fill

Gyermek védelem.

I.

A nagy Széchenyi mondotta, hogy mi, magyarok olyan kevesen vagyunk, hogy még az apa gyilkosnak is meg kellene kegyelmezni. E szavaival a nagy hazafi nem annyira a bűnnel együtt járó büntetést akarja kikérteni, hanem magyar nemzeti szempontból, minden lelket meg akarna tartani a magyar földnek, a magyar hazának. Mert való igaz, hogy magyar nemzeti szempontból, az ország teljes önállóságának és függetlenségének szempontjából, mi magyarok még kevesen vagyunk. A hivatalos népszámlálás adatai szerint, Magyarország 20 millió lakosából tiszta szinmagyar alig 9 millió. A többi idegen nemzetiség. Könnyű átlátni, hogy milyen fontos érdeke hazánknak már csak nemzeti szempontból is a fajfenntartás.

A nemzet jövője, kétségkívül, az ifjuság. Erre kell tehát gondolnunk, midőn a magyar nemzet fennmaradásának nagy kérdése foglalkoztatja lelkünket. Megdöbbentő az a szám, mely a gondatlanságból bekövetkező gyermek halandóságot mutatja. Némely helyen a szülők gyermekeikre nem fordítanak annyi gondot, mint oktalan állataikra. Ha egy gyermekük meghal, ügyet sem vetnek rá: de, ha egy borjuok elpusztul, azt megsiratják. Mintha csak nem is testükből való test volna, hanem valami idegen plánta, olyan kevésre becsülik a gyermeket.

Az állam látva azt a nagy veszedelmet, mely nemzeti szempontból, a gyermek halandóság által fenyegeti hazánkat: megalkotta a gyermekvédelemről szóló törvényt. E törvénynek az a célja,

hogy az elhagyatott, sokszor apa és anya nélküli gyermekek ne maradjanak az ut szélén, testileg, lelkileg ne zülljenek el, hanem állami támogatással mentessenek meg a magyar haza számára. E végből a *gyermek menhelyek* összeszedik az ilyen kített, elhagyatott gyermekeket, s ha erősek, egészségesek, kiadják nevelés végett becsületos magyar polgár szülőknek, a kik illő díjazás mellett, embert nevelnek belőle. Ki ne helyeselné e célt? Ez az egyik, mondjuk szélesebbkörű módja a gyermekvédelemnek.

De a gyermekvédelem szolgálatában állanak a *nyári menedékházak* és a *kisdedóvódák* is. Ezen intézetek is szintén állami támogatással működnek. Bármely község, hol a vezetőkben egy csepp jóakarát van: állíthat fel legalább nyári menedékházakat. S mi a célja ezeknek? Az, hogy a *munkás ember legyen hol elhagyja gondozásra szoruló gyermekét*. A legtöbb veszedelem nyáron fenyegeti a kis gyermekeket, midőn a szülők munkában vannak. Rendesen egy nagyobbacska testvérré bízzák az ártatlan kis jószágokat, a ki még maga is gondozásra szorul. Eten, szomjan így vannak egész estig. E miatt satnyul, korcsosodik az ifjuság, aki életben marad. De a gondatlanság mennyi áldozatot követel. No hát a nyári menedékházak itt jönnek a gyermekeikért aggódó szülők segítségére. Mert éppen arra valók, hogy a munkaidő alatt az édes anyát helyettesítsék; a szegény kis gyermeknek gondviselést nyújtsanak s rendesen táplálják. Nagy jótétemény, nagy áldás az óvoda és a nyári gyermekmenhely. Édes szülők, kik szeretitek gyermekeiteket — és ki ne szeretné gyermekét — mi nem tudjuk eléggé ajánlani, hogy vegyétek ezeket az intézményeket igénybe. Minden egyes gyermek a ti jövődőtöknek és a nemzet jövődjének az alapja. Hassa-

tok oda, hogy ezen alap erős és szilárd legyen. Munkás kezekre, hasznos polgárookra csak úgy számíthattok, ha gyermekeiteknek gondját viselitek. Tegyétek meg. Mert ez által nem csak szoros szülői kötelességet teljesítettetek, hanem *hazafias, nemzeti kötelességet is.*

Vajda Ferencz

Borult hangulatok.

Minden ember boldog; itt van a szép tavasz
Ezer virágával;
Mért, hogy az én szívem marad csak megtörve
Néma bánatával?
Mért nyílik a virág? mért dalol a madár
Vigan a fák között;
Ha az én szívemnek, minden reménysége
Messze elköltözött.

Mit ér, hogy ha látok vadvirágos rétet
Arany napsugárban!
Zengő madár dala mért beszél, mért zokog?
Édes boldogságban;
Mit ér meghallgatni rejtelmes erdőnek
Titkos susogását!
Kaczagó vadgalamb, nevető zokogó
Szerelem vallását.

Mit ér, hogy ha láttok édes boldogságot
Mosolygó arczomban!
Ha a boldogságot csak hazudnom lehet,
Rejtett bánatomban.
Ha csak azért várom, jöttét az estének
Hogy magam kisirjam!
Hogy ifju szívemnek, tengernyi keservét
Továbbra is birjam.

TÁRCZA.

Az égbe járó ember.

— Irtá: ifj Hegedüs Sándor. —

Mikor erőt vettem érzékenységemen és figyelni kezdtem a külvilág eseményeire, legelsőben is az tűnt fel, hogy Szufu még mindig ott áll a sziklafokon, némán, mozdulatlanul. Pedig a napsugár helyett a hold fénye volt az, mely az éjsötétjében megvilágította alakját. Figyelni kezdtem emberemre, de semmi különöst nem vettem rajta észre, csak azt, hogy teljes erejével elmerülve nézi a csillagtengert, a nagy Gönczölszekér felé fordulva. Egyszerre hideg szél csapott felém és a távolból a déli ég alj viharainak segítségével egy orkán közeledett felénk. A függönyajtót leeresztettem és parancsokat adtam, hogy a táborban vigyázzanak, hogy a vihar föl ne tépje sátrainkat. Mindenki sietve munkához látott, csak Szufu nem mozdult helyéről. Hozzásiettem s szólogatni kezdtem: »Szufu, Szufu, jöjj hamar sátramba! Istenítélet közeledik!« Szufu nem felelt, nem mozdult hívásomra. Odaléptem hozzá és megráztam, de

Hisz' az én tavaszom olyan örömtelen,
Nincsen abban virág;
Homályos szürkeség, néma egyhanguság
Körültem a világ.
Nekem miért beszél, kaczagó madárdal
Örök boldogságról,
Ha az én szívemnek, nem szabad érteni
Semmit, semmit abból:

(F.-Tömös.)

Kóty Mariska.

Isten országa.

Felolvasta Péchy Árpád lelkész, a brassói egyház
vallásos estélyén.

Különösnek tetszik első tekintetre e példázat és mégis örök igaz. Bizony, sokan találtak reá Isten országára, anélkül, hogy keresték volna azt. Számtalan példát lehetne felhozni az evangéliumból azokról, a kik így véletlenül találták meg Isten országát anélkül, hogy keresték volna.

A sok eset közül elmondom: a »Bünös asszony« történetét — Luk. 7 r. 36—50 v. — A bibliai bünös asszony u. i. leborult Jézus lábaihoz, csókolgatta, könnyeivel öntözgette, drága kenettel kenegette és az ő fejének hajával törli vala meg azokat. Azelőtt a nő gond nélkül, nevető könnyelműséggel járt a bűnök utain, egyszer azonban egész véletlenül az Üdvözítő közelébe jutott és hallván Isten küldöttjének beszédét a bűn átkáról, a melynek nyomában jár az erkölcsi halál: megrendült szívében, látta maga előtt a mély örvényt, megutálta multját és megtért. És így a mint az élő hit lelkében helyet talált, megtalálta az üdvösség utját is, mely Istennek örökké tartó országába vezet. Ezért mondá Jézus neki e

Szufu nem mozdult erre se. Neki feküdtem és megpróbáltam kimozdítani helyéről, mert azt reméltem, hogy akkor talán fölébred különös álmából, de hiába volt minden erőlködésem, Szufut megingatni sem bírtam. Ugy állt ő ott a sziklafokon, mintha szobor lett volna és lába gyökér.

Ekkorra a vihar is kitört és nekem csak annyi időm maradt, hogy egy kétségbeesett rohannással visszamenekültem sátramba. Az orkán aztán vad dühvel hordta a homokot és csapta az esőt. Néha-néha egy-egy villámfénynél láttam aztán Szufut, de ő akkor is úgy állott helyén, mozdulatlanul, ég felé néző arczczal, mintha ilyen állapotban meredt volna meg örökre egy ismeretlen erő parancsára.

Másnap tiszta, verőfényes időre virradtunk. Sátram függönyajtaja félre volt huzva, mikor fölébredtem és mellettem szolgám foglalatoskodott. Mikor pedig kinéztem a szabadba, Szufu újra ott állt előttem a sziklafokon az ő néma mozdulatlan-ságával. Meg voltam döbbenve és a mellett el is voltam keseredve, úgy hogy elhatároztam, hogy nem folytatom utamat Bagdad felé, hanem visszatérek Európába. Csak azt vártam még, hogy Szufu abbahagyja különös mozdulatlanságát. De ezt hiába vártam egész nap, mert a fakir csak este

boldogító szavakat: »Asszony, a te hited megtartott téged. Eredj el békességgel!

Igy tért meg Saulus is, a dühös keresztyén üldöző és lett belőle a szelid lelkű Pál, a nagy apostól, (Csel. 9 r. 1 stb. v.) ki azután legtöbbit tett Isten országa terjesztése érdekében az apostolok között.

Keresztyén Testvéreim! A ti hajlékotok is Isten országának kincses háza, ha él abban a jó Istennek félelme és a Krisztusi szeretetnek lelke, a mely minden nemes áldozatokra kész. És ha ilyen a ti hajlékotok, akkor a ti gyermekeitek ugyszólva csak bele születtek a kegyelem országába. Az édes anya mély vallásossága, az édes apa egyházas jelleme, a család keresztyén erkölcei, a mély protestáns kálvinista öntudat beveszi magát a gyermekek szívébe és még akkor is lelkük kincse marad, mikor a drága szülők már rég ott porladoznak a temető sirhantja alatt. Az üdvözítő azt mondja, hogy Isten országának e drága kincse akkora érték, hogy azért ha szükséges föl kell áldoznunk mindenünket, csak hogy azt megszerezhessük. Bizony nagy áldás az, ha Isten országának polgárai lehetünk, mert az Istenfiúság érzése az a belső erő, a mely megtanít minket a bűn leküzdésére, és a szeretet fegyvereinek segítségével reá vezet a győzelemre

Keresztyén Testvéreim! Nehéz nekünk meggyőzni e világot, még nehezebb diadalmaskodni önmagunk felett addig, míg csak e muló világnak élünk, de könnyű, ha Krisztus által Isten gyermekei lettünk. Ha tudom én, hogy az a jó Isten engemet szeret és érzem, hogy nekem is szeretnem kell őt, e szeretetben legyőzöm magamban a világ szeretetét és a bennem lakozó bűnt. Ez azután a hitnek paizsa és az élő reménységnek mellvértje, melynek birtokában a keresztyén örvendező lélek-

szállt le a szikláról s egyenest bejött sátramba, elém borult és így szólt: »Bocsáss meg, óh uram, hogy megraboltam idődet, de jóvöltödből elvégeztem lelki mosakodásomat a nagy Szidharta, az istenemmé lett Buddha előtt.« »Ugy tehát ez volt az, a mire engedelmet kért?« »Ez, uram, és most, ha parancsolod, folytathatjuk az utunkat az aranyváros felé!« Megköszöntem a fakir ajánlatát, de a leghatározottabban kijelentettem, hogy nem vagyok kíváncsi többé Bagdadra, sem semmiféle városra, hanem másnap visszatérek Koniába, hogy onnét aztán hazaszökhessem Európába. Szufu nagyon kedvetlenül látszott, mikor megtudta tervemet és észrevettem, hogy végtelenül szeretné kimutatni valamivel irányomban rokonérzését. Magam mellé ültettem és míg elfogyasztottam vacsorámat, megkértem, mondaná el nekem, miként tudott egy napig mozdulatlanul állani ott a sziklafokon étlen szomjan, tomboló viharban, perzselő napsugárban.

Rahrah-Szufu így szólt hozzám: »Oh, uram, nem olyan rendkívüli dolog az, csak megfelelő lelkierő kell hozzá, semmi más. A mit én lelki mosakodásnak nevezek, az nem más, mint Buddha személyébe való elmerülés, a mely művelet alatt nekem alkalmam nyílik a vele való összehasonlí-

kel teljesíti földi kötelességeit, munkálkodik e világban, de hitében és reménységében felette áll ez elmuló világnak.

Az igaz keresztyén érzi, hogy az élet megpróbáltatás, szenvedés és küzdelem a testi és erkölcsi halállal. E sok mi ellenségünkkel csak Isten országában vivhatjuk meg az élet nemes harczát, ama bizonyos reménységgel felvértezve, hogy ugy e földön, mint az örökkévalóságban azoknak, a kik a Krisztusban maradnak, mindennek javukra és üdvösségükre szolgálnak.

Bizony, keresztyén testvéreim, Isten országa a legfőbb jó és hogy ezt megszerezhessük, érte minden kisebb értékű javainkat fel kell áldozzuk.

Ezért mondja Üdvözítőnk, egy másik: »A drága gyöngyről« szóló példázatában, — Máté 13 r. 46 v. — hogy Isten országa nem csak hogy egy nagy kincs, hanem annál több, az egyetlen drága gyöngy, melyhez hasonló e világon nincsen. E drága gyöngyhez hosszas keresés után jut a példázatban említett kereskedő és nem véletlenül, mint ama szerencsefi a mezőben elrejtett kincshez. A példázat szerint, olyan az igazi keresztyén élete, mint a nemes fényvel égő, ezer ragyogó színben játszó drága kő; valami nemes lelki fenség ömlik el egész életén.

Mint a kereskedő a drága kőhöz, ugy mi is csak hosszas keresés után juthatunk Isten országa drága gyöngyéhez. Keresnünk kell tehát Isten országának kincsét, keresnünk még akkor is, ha jó szüleink vezetése mellett mintegy beleszületünk ez országba. A keresztyénnek gyarapodni kell napról-napra a keresztyén erényekben, hogy ez által az erős meggyőződés legyen lelki életének koronája. Oh, de hányan születnek oly családban, a hol a világ szeretete ejtette rabul a lelkeket? Hány család van, a hol az önző érdek a

tás révén felismerni gyarló voltomat és megittasulva Buddha fenségétől, megértve a »Nirvánát«-t, teljes erőmmel vágyódnai a nagy Szidhartával való egyesülésre. Mert minden semmi Uram ezen a földön, csak egy örök: Buddha szelleme!« De hát, hogy találkozik maga ő vele?« »Hogyan uram? Hát keresek egy helyet, a honnét szabadon látom az ég iveretét, aztán kelet felé fordulok, megkeresem a nagy Gönczöl-szekerét és már most a nagy Gönczöl rudja összekötve a sarkcsillaggal, — a mely egy vonalba esik a két hátsó csillaggal, — egy háromszöget ad s ennek a háromszögnek középpontján veszek fel egy képsíkot, erre vetitem a jobbra és balra levő csillagokat s ezek aztán azon a képsíkon egy ragyogó főt adnak, Buddha király diszes csillagszemü fejét. Ezt nézem én Uram, ebbem merülök el, s ott találok egy új világot, a mely egy felsőbbrendű világ ennél a mi földi tartományunknál és ebbe a szent világba elmerülve lelki erőm ereje által felszabadítom magamat a köröttem élő világ szabályai alól, egész éneket áthelyezem abba a másik világba, melyet így alkottam magamnak s ekkor az a köznapi világ meghal számomra, minden anyagiságával s oda az új világba nem ér fel hozzám semmi testi szenvedés, sem semmi

cselekedetek irányító elve? Itt a gyermekek és ifjak nem hallják Isten nevét, az ő országa kincseiről ott nekik senki sem beszél. Hanem ehelyett hallják az irigység, harag, bosszu, káröröm, rágalom, csalárdság, könnyelműség beszédeit és azután úgy nőnek fel, mint a kik már szívében viselik a bűnnek zsoldját, az erkölcsi halált. Ezeknek az elhanyagolt lelkeknek azután igazán nagy tusakodással kell keresniök ama drága gyöngyöt tul a családon: az iskolában, a templomban, az egyházban és az atyafiaknak lelki tanácsaiban. Oh, boldogak a kik keresik és áldottak az intézmények és az emberek, a kik segítik az eltávelyedetteket és a tudatlanokat, hogy a kereső megtalálja, a mit keres!

Keresztyén Testvéreim! Az elmondottakból látjuk, hogy Isten országa mint vallás-erkölcsi életelv a keresztyén vallásban már eljött, közöttünk van; azonban mint Isten országa polgárainak közössége folyton eljövöben van, mignem az egész emberiséget egykor befogadja. Az első értelemben Isten országa olyan, mint a kovász, mely a lisztbe tétetve átjárja az egész tésztát, az az emberileg szólva a szívbe beoltatván, rendre átjárja az egész embert. A második értelemben pedig most még csak olyan, mint a mustár mag, de a mely egykor terebélyes fává fog növekedni. Isten országa tehát mindkét értelemben földi, de egyszersmint mennyei ország is. A földi élet Krisztus kijelentése szerint, kezdete a hívő keresztyénre nézve az örök életnek. Munkáljuk azért K. T. úgy önmagunkban, mint másokban Isten országának törvényeit, hogy szálljon alá Istennek szellemi országa miközénk és így legyen e földön közöttünk: szeretet, megbocsátás, nemes áldozatkészség, hogy így már földi életünk legyen kezdete az örökkévalóságnak.

(Folyt. köv.)

külső hatás, bármily erős legyen is a vihar ereje s bármily forrón tüzzön is a nap sugara. Mert én kimozdítom magamat ebből a világból, akaratom erejével, s áthelyezzem magamat abba az új világba, melyet Buddha lelke segítségével alkottam magamnak!»

Szufu itt elhallgatott s én elbűvölve néztem rá, mert elragadott lelkének csodás ereje, melylyel ez a vézna kis ember képes átmenni egy új világba, lerázva magáról ezt a ránk nehezkedő kicsinyes földi életet. A fakir előadása több volt nekem, mint Bagdad városa minden csodájával mert ez a rajongó feltárt előttem a lelki világban egy új birodalmat, mert hisz ő bemutatott, életre keltett előttem egy lelki csodát, a melyről a tudósok annyit vitatkoznak, a melyet annyira kutatnak, de meghatározni nem képesek. Rahrah-Szufu nem hallott soha semmit a tudós világnak a »tranca«-szal foglalkozó könyveiről, ő ezt a nehéz lelki miveletet magától, benső erejének hatalmától megilletődve, holt betű helyett, élő alakban élte át ott előttem, a pusztá hegyfokon. (Vége.)

Isten igéje.

— Milyen pünköstöt várunk? —

Ap. Csel. II. 1-4.

Mintha az a sebesen zugó Szentlélek ez időben is leszállana mihozzánk, hogy teremtsen bennünk új életet és új hitet. Mintha mi is tanácstalanok lennénk, mint ama tanítványok, kiket a tanácstalan bátorság hozott egybe. Mintha a világnak most is szüksége lenne megújulásra a keresztyén élet erényeiben: bizonyára így gondolkozik a mai napon ezer és ezer keresztyén ember, kiket a Krisztus iránt való igaz szeretet vezérelt az élet utjain. És nekünk igazat kell adnunk a komoly aggodalom minden szavának, hiszen a lépten-nyomon szembeötlő hitetlenség, a gyalázatával kérkedő bűn és a megülő közönyösség oly annyira általános immár mi közöttünk is, hogy a Szentlélek szavával kell prédikálniok az önállóknak és ennek a léleknek erejével kell összeszedniök a szóródni indult nyáját a hív pásztoroknak.

Ebben szükséges valójában a Lélek segítségével, mert minden mi munkánk hiábavalóság, ha nem az Ur lelke vezeti azt. Éppen azért, a pünköst ünnepe legyen igazán a Léleké. Azé, mely csodát tett egykor és csodát teszen ma is, ha igaz hittel közeledünk ahhoz a házhoz, mely a jeruzsálemi templom környékén az elárult tanítványokat rejtgeté.

Milyen a mi pünköstünk ma? Ez a dolog nyitja. *És milyet várunk?* Ez mutatója annak, hogy mennyire szükségünk van a Lélek által való ujjaszületésre. Az elsőt elhagyjuk, mert nem való ennek a napfényes ünnepnek világosságát fekete fellegekkel elsötétíteni, a másikat pedig a lehető legnagyobb világosságban szeretnők tudni minden ember előtt, hiszen csak úgy lehet nekünk is eljutni az igazi pünköst ünnepléshez.

Amaz első pünköst egy akaratot mutat a Jézus követői között. Egy akaraton vagyunk-e mindnyájan? Ez reá a kérdés, de hiszen maga a Mester nevének vallása is különbséget támaszt közöttünk. Egyikünk cifra ruhában, a más mély bölcsességben, a harmadik hazug okoskodással kerülgeti azt a kényes kérdést, mely a Jézus követői között az *egyakaratra* vonatkozik. Mindenki akar, de kettő soha sem egyet. Pedig ebben van a pünköst igazi jelentősége. Egy legyen a mi akaratunk. Olyan, a mit napjában elimádkozunk, midőn a mennyei atya akaratának beteljesedését kérjük. Legyen kicsiny a hatalmas ezért az egyért, mondjon le dicsőségéről a nagyravágyó, hagyja el foglalkozását ez alkalommal a szántóvető, szünjön meg a perpatvar, az elsőket tegye utolsókká, az utolsókból elővalókat csináljon az a szentséges titok, mely az egy akarat megszerzésében száll az emberre.

Mostanság olvasom, hogy egy tudós ember kiszámította azt, miként lehet a világ sok szegény nyomorultjának élhető állapotot teremteni. Az a dolog nyitja e tudós szerint, hogy országonkint szövetségbe állva, éppen a szegény emberek:

naponkint csak egy fillért adakozzanak erre a célra. Az első nap teszem minálunk olyan tekintélyes summát tenne ki, hogy abból 10 embernek munkás élete lenne biztosítva. És így rövid időn belül nagyot fogyna az emberek külső nyomorúsága. Hátha a belső nyomort akarnók megszüntetni. Mi kellene ehhez? Egy akarat. Ez időt sem kérne magának és azonnal boldoggá tenne mindenkit. Ha szivünkön viseljük a magunk boldogságát — akkor szeretjük másnak is megszeretni — és az egy akaratot érvényesítjük a mi és a mieink életében.

Ezt azért tesszük, hogy nyerjünk mi is Szentlelket Sokannagy titoknak tartják e dolgot, ugyanyira, hogy félnek erről gondolkozni is. Ha az egy akarat érvényesül bennünk: akkor a szentlelket is vesszük. Az áldott napot, mi sohasem látunk világosság nélkül, pedig ha egyszer elvonnók a világosságát: borzasztó rémes lenne a mi életünk. Így van a Szentlélek és az egy akarat dolga. Törekszünk mi egymás között békességre, a szeretetet unos-untalan prédikáljuk, — ezeknek világosságuk a Szentlélek elnyerése. A mivel aztán egybefügg az élet megváltoztatása is. Így a Szentlélek ereje viszi be a hitet a mi szivünkbe. Ez hagyatja el a mi kedves bűneinket is, megment a kárhozat utjától, mert olyanná teszi, hogy Megváltónkkal együtt valljuk: az Úrnak lelke vagyon én rajtam. (Luk. IV. 16)

Olyanok vagyunk mi, mint a tisztátalan lelkek. Megszennyez a hitetlenség, bemocskol a bűn, az igazságtól eltérít az érdek, életünket vezérli a gyakran bűnös tetszelgés. Ezeknek elmulasztására van szükségünk. Jézus kiűzte a tisztátalan lelkeket (Máté 8—16.) egykor, az általa küldött Szentlélek pedig megtisztít bennünket most. Ugy hogy más életünk lesz: beszéljük aszeretet nyelvén a hit beszédeit, éljük a hit általa boldogság életét, boldogságunk pedig sarkallik az egy akaraton és az így megszerzett Szentlélek ajándékán.

Ilyes prófétaösszetűri az ő palástját és azzal

megüti a Jordán vizét. A víz kettéválik, hogy átmeessen Elizeussal együtt (2. Kir. 2. 8.) Ha a Szentlelek drága ajándékát vesszük, ez keresztül viszen az élet sodró vizein is és átjutunk, miként Ilyés — a mi rendült helyünkre, boldogságunkra, üdvösségünkre.

Ilyen pünköszt talál mi hozzánk és azért várunk is ilyent.

Támadjon, mint a sebesen zugó szélnek zendülése, köztetek is kedves olvasók, hogy Szentlelket véve, éljetez keresztyén életet, beszéljétek

a keresztyén nyelvet, minde- nekfelett pedig a ti egy akaratotok vezéreljen el a bűn és hitetlenség sebes hullámain keresztül üdvösségetekre.

(Sztána)

Osváth Lajos

Hazai krónika

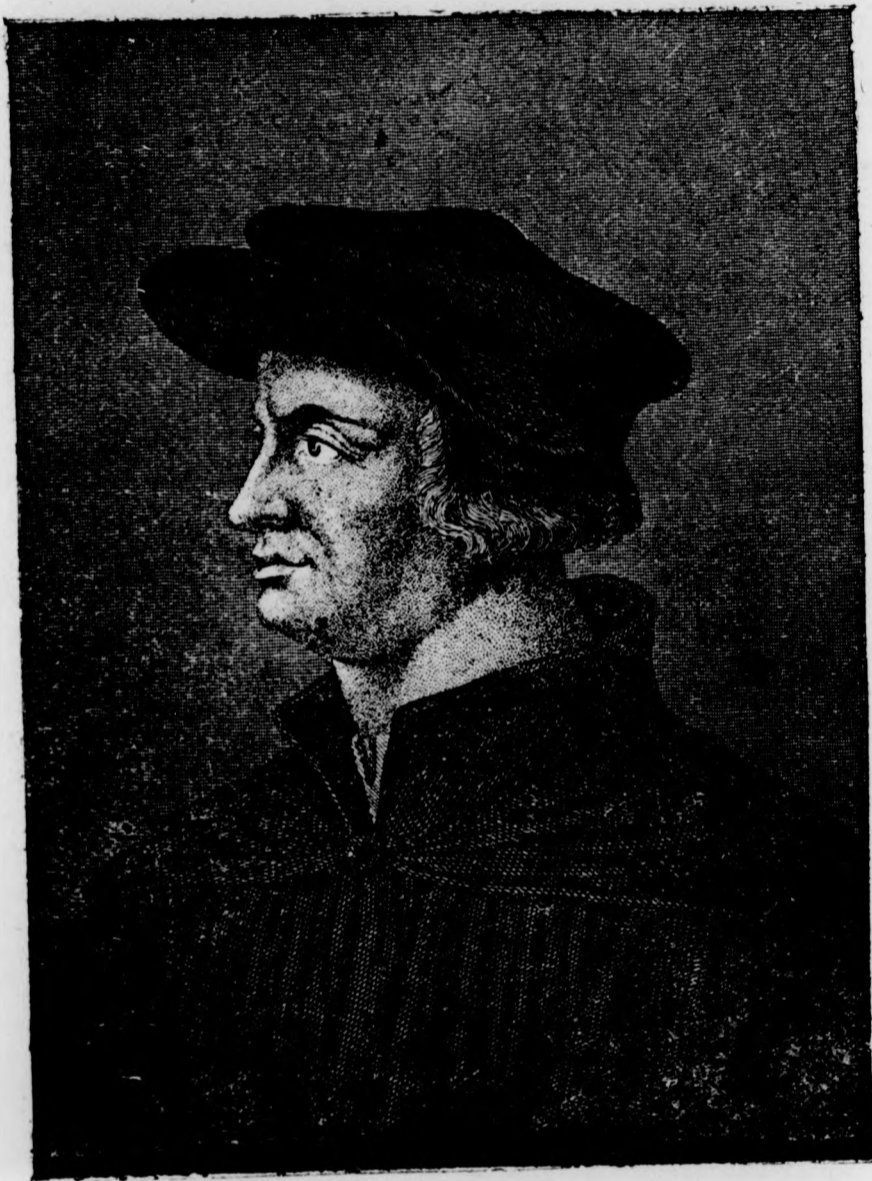
— 1905. máj. 31. —

Országgyűlés.

Május 25. Az összeférhetlenségi bizottság bejelenti, hogy a gróf Keglevich István kegydíjára vonatkozó iratokat a belügy-

miniszter nem adta ki. A ház utasítja a belügyminisztert az iratok kiadására. *Kossuth* Ferencz indítványt terjeszt be, hogy az önálló vámtarifa előkészítésére tegye meg a ház a szükséges lépéseket, elfogadták *Simonyi* Sándor fölpanaszolja, a tömeges kivándorlást, s indítványt tesz a kivándorlási törvény megváltoztatására. Egy bizottság nak adatik ki. *Május 26.* E nanon jórészt mentelmi ügyeket tárgyaltak, míg *május 27-én* a kérvények során *Papp* Zoltán azt hangoztatta, hogy ha kissebségi kormány nevezetnék ki: az ellen az egész nemzetnek állást kell foglalni. Gr. *Baithyány* Tivadar hasonlóan a hivatalnok miniszterium ellen foglal állást, mint amely alkotmányunkba ütközik. Végül indítványt nyújtott be, hogy mondja ki a Ház, hogy kötelességének tartja a magyar alkotmánynak teljes épségben való fentartását minden rendelkezésre álló eszközzel

ZWINGLI

biztosítani. *Kaas Ivor* és *Návay Lajos* pártolón szólnak a *Battyány* indítványához. A *Návay* beszéde alatt esett a *Keglevich* és *Hentz* szóváltása, amelyről a vegyes hírek között bővebben szólunk. *Május 29.* *Justh Gyula* elnök az ülés elején megemlékezik *Keglevich István* gróf szerencsétlen haláláról, azután bejelenti, hogy *Br. Bánffy Dezső* a szegedi mandátumot tartja meg, s a pápáról lemond. Pápán új választást rendelnek el. *Kossuth Ferencz* terjedelmes beszédben indokolja meg elfogadott javaslatát az önálló vámterület kioldozásáról. Hangsúlyozza, hogy az önálló vámterület nem okoz kárt a gazdaközönségnek. Ezt megerősítette gróf *Károlyi Sándor* is, ki szintén védelmére kel az önálló vámterületnek. Mellette beszéltek *Lázár Pál* és *Markos Gyula* is. *Hieronymi Károly* kereskedelmi miniszter azonban nagy veszedelmet lát az országra az önálló vámterület behozatalában. A vitát az indítvány felett tovább folytatják.

A válság megoldása csak késik. Legujabban *Br. Fejérváry Géza* volt honvédelmi miniszter próbálkozott meg, hogy megtalálja a kivezető utat, de neki sem sikerült. Ugy írják, hogy egy hivatalnok miniszteriumot akart alakítani, de egyetlen egy minisztert sem kapott maga mellé. Megbízását visszaadta Ő felségének.

Világkrónika.

A japánok győzelme. Mégtörtént május 27-én a világtörténelem legnagyobb tengeri csatája a japánok és oroszok között. A csata a koreai szorosban folyt le. Rég várja a világ e csata kimenetelét, mert mindkét fél erősen készülődött. *Togo* a híres japán tengerész, szemben találta magát *Rosdestvensky* és *Nebogatov* egyesült hajóhadával. A japánok azonnal törbe csalták most is a muszkákat. Az oroszhajóhad át akart kelni a koreai szoroson, hogy *Vladivosztokba* jusson. *Togo* engedte, s mikor már az egész hajóhad átkelt a szoroson: *Togo* elülről támadta, míg *Kamimura* hátulról elzárta a visszavonulás útját. Ekkor kezdődött az óriási vérengzés. A harc eredménye az, hogy a harmadik balti hajóraj, mely *Nebogatov* vezetése alatt csak nemrég egyesült *Rosdestvensky* hajórajával, teljesen megsemmisült. E hajóraj öt páncélos hajójából kettő elmerült, három pedig a japánok kezébe esett. Az egész hajórajból csak két szállítóhajó volt képes elmenekülni. *Nebogatov* tengernagy hajója, a *Miklós* csár, kénytelen volt magát megadni és egész legénységével a japánok kezébe került. Maga *Nebogatov* is kapitulált.

A *Rosdestvenski* vezetése alatt álló főflottának a felét a japánok, részben elsüllyesztették részben pedig zsákmányul ejtették. Összesen elsüllyedt 10 hajó, fogságba jutott 4 hajó. Az elsüllyedt orosz hajók legénysége körülbelül 5000 emberből állt, kik közül 4000 a vízbe fullt, ezret pedig a japánok megmentettek és saját hajóikra vettek. Minthogy a japánok által elfoglalt hajókon 2000 ember volt, a tengeri csatában össze-

sen 3000 hadifogolyra tettek szert. Maga *Rosdestvenski* is csak nagy nehezen menekülhetett meg. A menekült orosz hajók *Vladivosztok* felé tartanak, de a japánok mindenütt üldözik. Ezzel a csatával egészen harc képtelen lett az orosz tengeri hadsereg. Természetes, hogy a japánoknak is volt veszteségük, de arról nem adtak ki jelentést. Lapunk zártakor vesszük a hírt, hogy a folytatólágos csatában, a *Rosdestvenszky* zászlós hajóját is elsüllyesztették a japánok, s maga a fővezér is — éppen mint *Makarov* odaveszett.

Egyházi élet.

Az egyházkerületi értekezlet választmányja, a kerületi közgyűlés alkalmával, május 21-én rendes ülést tartott. A tagok igen szép számban jelentek meg. Elsőbben *Tárkányi György* titkár tett jelentést a választmány működéséről. Bejelenti, hogy az »Évkönyv« kinyomatott és a tagoknak megküldetett. Továbbá megtudtuk a jelentésből, hogy a választmány néhai nagy elnökének dr. gróf *Kuun Géza*nak a ravatalára koszorút helyezett, s az özvegnél részvétét fejezte ki; hogy a Prot. Árvaházi Naptárból, az erdélyi részekben eladott példányok után 76 k. 56 fillért juttatott a kiadó cég a szeretet háznak. Kifizette a választmány lapunk főszerkesztőjének a »Vasárnap« 1901. 1902. évi deficitjét: 1825 k. 88 fill. Örvendetes tudomásul vétetett, hogy *Gáspár János* Bethlen-kollegiumi főgondnok 374 k. 20 fillér zsinati napidiját az Értekezletnek adományozta. Mig ellenben titkár ama jelentését, hogy a népies kiadványok sorozatát, fedezet hiányában be kellett szüntetni: fájó szívvel kellett meghallgatni. Még *Müller Béla* pénztáros tette meg jelentését a pénztár állapotáról. 1904. év végén a bevétel: 1421.92 koronát, a kiadás: 1102.86 koronát tett ki; míg a maradvány: 319.36 korona. Ezután *Vajda Ferencz*, a *Vasárnap* 1904. évi állapotáról tette meg alább egész terjedelmében olvasható jelentését. A választmány a jelentést tudomásul vette. A folyó évi közgyűlés helyét és idejét nem sikerülven megállapítani: annak eldöntése az elnökségre bízott.

Jelentés a Vasárnap 1904. évi állapotáról. Tisztelt Igazgató Választmány! A »Vasárnap« 1904. évi állapotáról, a következő jelentést van szerencsém megtenni:

1. Az előfizetők összes száma az évfolyamán át: 783 volt. Természetes, hogy ezen számnak egy része negyedéves, más része féléves és csak egy része volt egész éves előfizető.

2. Az üzleti év részletes számadását a *Becsék D. Fia* cég adta ki, melyet % alatt idecsatolok. A számla szerint 542 k. 56 fillérrel tartozik az Értekezlet a kiadó cégnek.

3. Az előfizetésekből fennálló hátralék az 1904 év végén: 530.66 K.
Ebből, mint téves előírás, leiratott: 39.—

Maradt hátralék beveendő: 491.66 K.

A hátrálékból, ez ideig befolyt : 226.66 K.
Künn levő hátrálék követelés : 265.— K.

A hátrálékosok névjegyzékét 1/2 alatt van szerencsém becsatolni.

4. Összevetve a hátrálék kiadandókat és a hátrálék beveendőket, az eredmény a következő:
Tartozás a Becsek czégnak 542.56 K.
Fedezet erre, mint hátrálék beveendő . 491.66 K.
Hiány 50.90 K.

Vagyis, bevéve a beveendőket és kiadva a kiadandókat, az 1904. év végén a »Vasárnap« deficitje 50 k. 90 fillér.

Tekintve azonban, hogy a Becsek számlájában a Vasárnap javára iratott a szerkesztő részére megszavazott 1903. évi 125 k. 86 fillér nyerevény is, ezen összeggel a deficit megszapordik, vagyis lesz : 176 k. 76 fillér. Ebből csupán az 1903. évi hátrálék beveendők ütnének le 30 koronát — ha befolytak. De, minthogy szerkesztőnk lemond a részére megszavazott : 125 k. 86 fillér tiszteletdíjáról : így az 1904. évi hiány csupán 50 k. 90 fillér marad. S még ennél is kevesebb, vagyis 20 k. 90 fillér, ha az 1903. évi hátrálék befoly.

A bemutatott iratok alapján kérem a felmenőést és egyben kijelentem, hogy a szerkesztéstől ez év végével visszalépek.

Kelt Székelyudvarhelyt, 1904. máj. 18.

Kiváló tisztelettel *Vajda Ferencz* szerkesztő.

A baptistákkal szemben való eljárásra egyházkerületünk Igazgató tanácsa, a következő rendeletet intézte a lelkészekhez :

Több oldalról merültek fel kérdések arra nézve, hogy az ev. ref. anyaszentegyházunk kebeléből törvényesen ki nem lépett anabaptistákkal szemben minő eljárást kövessenek ev. ref. lelkészeink ?

Igazgatótanácsunk ezen kérdést a mai napon tartott ülésében tárgyalván, szükségesnek látta lelkészeinket a kellő felvilágosításokkal ellátni. Ez okból elvi határozatképen kimondotta, hogy az anabaptistákkal szemben követendő eljárásainkban, mint felekezeti kérdésekben mindig az állami törvényt kell, ha van ilyen, szem előtt tartanunk. Az 1895. évi jun. 29. napján 1675. szám alatt kiadott közoktatásügyi miniszteri rendelet idevonatkozólag a következőleg intézkedik :

»Azok, akik a törvényesen bevett, vagy elismert vallásfelekezetek egyikéhez sem tartoznak : gyermekeik vallása és nevelése tekintetében is azon felekezet híveinek tekintendők, amelyhez azelőtt tartoztak.«

E rendeletből kifolyólag a tőlünk kitért baptisták iskolaköteles gyermekei *ref. vallásuak*, tehát velük szemben minden téren a mi egyházi törvényeink alkalmazandók.

A református egyház kebeléből ki nem szakadt, de magukat anabaptistáknak való hívek szintén református vallásuak s így halál esetén a református lelkész által temetendők el a reformátusok temetőjébe. Az ilyeneknek sem temetésénél, sem betegségénél, semmiféle baptista be-

avatkozásnak nincsen helye, s ha ezt teszik, a külső hatóság közbelépését is igénybe lehet venni.

Az olyan baptistáknál, kik a református egyházból tényleg kiléptek, halál esetén a *református* temetőben sírhely adása megtagadható.

Ezen határozatunkat a nagytiszteletű *Esperes* és tiszteletes lelkész aival, tudomásvétel és ahhoz leendő alkalmazkodás céljából, azon megjegyzésünkkel közöljük, hogy ily kényes kérdésekben és bajokban a ref. lelképásztoroknak példás élete, ügybuzgalma és szelid tapintata a legjobb orvosság.

Az erdélyi ev. ref. egyházkerület igazgatótanácsának Kolozsvárt, 1905. május hó 4-én tartott üléséből.

Dr. Bartók,
elnök.

Dr. Kádár János,
titkár.

A kegyelet ünnepe. A székelyudvarhelyi ev. ref. leányiskola növendékei, a tanító testület vezetése alatt, május 19-én testületileg vonultak ki a helybeli református temetőbe és megkoszorúzták az intézet nagy alapítójának, néhai *Bodrogi Györgyné*, szül. *Tétsi Sárának* a sírját. A növendékek előtt *Szabó András* s. lelkész tartott szép alkalmi beszédet.

Szeretném!

Szeretném átölelni a világot
Örök megváltó szerelemmel,
Szeretném, hogy ha ide lenn a földön,
Nemes, jó volna minden ember.
Szeretném, hogy ha a gyűlölség lángja
Már ki lobogna végkép,
Szeretném, ha a lelkeket nem érné,
Az elfogultság, a sötétség.
Szeretném, hogy ha felednék a multat
Fátyolt borítva könnyre, vérré,
Szeretném, ha az összetört szívekbe
A hit vigaszul visszatérne.
Szeretném, a mi szép, jó a világon,
Azért mindenki lelkesülne,
S ember az embert testvérként ölelné,
Egymást szeretve, megbecsülve.

A.-Sófalva, 1905.

Biró Dénes.

Mai képünkhöz.

Régebbi olvasóink már ismerik a »Vasárnap« mai képét. *Zwingli*-nek, a nagy reformátornak képe ez. Hogy újból közreadjuk, a annak oka bizonyos, tőlünk nem függő akadályok miatt, az is, hogy újabb előfizetőink is ismerkedjenek meg azzal az emberrel, a ki az evangélium szerint reformált keresztyén vallásnak egyik legbuzgóbb híve volt. Tekintsünk ma különösen *Zwinglire*, a ki minden emberi tekintély és külömség ellen sikra szállott a vallásban. *Zwingli* született 1484. jan. Meghalt 1531. okt. 11-én.

Vegyes hírek.

Országos tornaverseny. Május hó 27. és 28-án Budapesten országos tornaverseny volt, melyen a hazai középiskolák és tanítóképezdék ifjúsága közül 5000-nél többen vettek részt. A verseny igen nagy közönség jelenlétében folyt le. A nézőket, s általában mindnyájunkat édes örömmel töltött el az a szép eredmény, melyet a magyar ifjúság a testi ügyesség terén felmutatott. Visszagondolunk ezelőtt csak husz évre, mikor még mi is az iskola falait suroltuk és meglep a különbség, mely az akkori ifjúság és a mostani ifjúság testi nevelése között van. Nem panaszkodunk. Akkor úgy volt jól. Most így van jól. Örvendünk, hogy a kor kívánalmainak megfelelően felekezeti intézeteink is, kiváló súlyt fektetnek a tornászatra. Örvendünk, hogy egy derék, harczképes ifjúságot nevelnek a magyar középiskolák. És örömnök annál nagyobb, mert a győzedelmi zászlót éppen egyik főiskolánk ifjúsága hozta magával. Az a szokás ugyanis, hogy a legkiválóbb tornászoknak adják oda jutalmul az ifjúság zászlóját, melyet négy évig tartanak maguknál, illetve míg egy újabb tornaversenyen valamelyik intézet ifjúsága el nem nyeri. Ez alkalommal a sepsiszentgyörgyi derék ifjúság hozta el a zászlót. Az erdélyi ref. középiskolák közül érmet és elismerő oklevelet kaptak a *székelyudvarhelyi, a nagyenyedi, a kolozsvári és a zilahi* ref. kollegiumi tanulók. Üdvözlünk titeket győző ifjúság, anyaszentegyházunk, hazánk reménysége!

Politikai párbaj halállal. A mult héten, egyik ülésén történt a képviselőháznak, hogy mikor Návay Lajos dissidens képviselő beszélt: gr. Keglevich István szabadelpárti nevetett. Erre Hentz Károly néppárti képviselő oda szólott: Mit nevetnek? Ki nevet — kérdi Kmetty Károly. Keglevich — felelt Hentz.

— Maga számár! — kiáltotta ekkor oda gróf Keglevich István.

— Maga meg kegydíjas ökör, marha! — vágott vissza Hentz Károly.

Ebből a szóváltásból keletkezett a párbaj, melyet Keglevich és Hentz képviselők a mult hétfőn vívtak meg. Súlyos feltételeket szabtak, mert a szurás is meg volt engedve. Keglevich kívánta. Mindkét fél, de küönösen Keglevich igen kitünő vivó. S mégis a párbaj az ő halálával végződött, mert mikor egy hatalmas vágást mért Hentzre, kissé előre tántorodott; Hentz földre huzta a fejét, de a kardját előre tartotta és Keglevich abba esett. A kard a mellén bement és a háton jött ki. Keglevich röktön meghalt. Így végződött a mai szomorú politikai életnek egy párbaja. Az ügyesség a vizsgálatot megindította.

A vasmunkások sztrájkja. 30,000 vas- és fémmunkás kimondta a sztrájkot. Ez az óriási bérharcz, amelyhez hasonló Magyarországon még nem volt, tudvalevőleg abból keletkezett, hogy Oetl-gyár kizárta munkásait, akik Konvicsni művezető elbocsátását követelték. A kizárt vasön-

tökkel 150 öntőmunkás szolidaritást vállalt. A gyárak nyersanyag hiányában sorra kezdték munkásaikat elbocsátani s előreláthatólag 2—3 hét múlva megszűnik minden munka. A munkások kimondták, hogyha a gyárak kénytelenek munkásaikat elbocsátani, ezek sztrájkba lépnek s addig nem mennek vissza a gyárakba, míg béremelést nem vívták ki. A gyárak most tehát a legsürgösebb, halasztást nem tűrő munkákat akarták bevégeztetni s hogy ezt megakadályozzák, a munkások már kimondták a sztrájkot.

Öngyilkos tanulók. Békéscsabán *Biró* Bandi III. g. o. tanuló és Kassán *Müller* István VIII. g. oszt. tanuló a vizsgáktól való félelmük miatt öngyilkosságot követtek el. Szomorú eredménye a szülőkre nézve az iskolai évek!

Titokzatos eset hire kelt szárnyra Székelyudvarhelyen az elmúlt héten. Azt híresztelték ugyanis, hogy *Löbl* Moricz egy székelykereszturi zsidó vérét akarta venni Benedek Anna cselédleánynak. S minthogy tényleg, a leány nyakán egy kis karczolás látszott, s a leány azt állította, hogy azt egy ismeretlen ember tette: sokan akadtak, a kik elhitték az esetet. A rendőri nyomozat azonban kiderítette, hogy Benedek Anna ott akarta hagyni gazdáját, s székely fufanggal, a fölmondás módjául, ezt az esetet választotta. *Löbl* Móricz meg úgy került a csávába, hogy azon időben sebes léptekkel haladt az uton, hogy valami dolgát végezhesse és a három órás vonattal elutazhassék. A leányka azt állította, hogy őt egy ember megakarta ölni. S ki lett volna más a gyilkos, mint a sebesen szaladó zsidó. A vád gyanuját a zsidó papok már többször megczáfolták. Ez esetben sem volt egyéb, mint egy rémes mese.

Pályázati felhívás. A siketnémák budapesti állami intézetének első osztályaiba a legközelebbi tanévre mintegy 45 új növendék fog felvétetni. Ezenkívül felvételt nyernek a megfelelő osztályokba oly siketnémák is, a kik eddig valamely vidéki intézetben tanultak ugyan, de a kiknek szülői időközben a székesfővárosba költöztek. Végül felvétetnek a felsőbb osztályokba olyan gyermekek is, a kik népiskolai tanulmányaik közben siketültek meg s a kik az intézetben a beszédnek a szájról való leolvasását tanulják meg s ez uton elemi ismereteiket kiegészítik. Első sorban a Budapesten s az annak környékén levő községekben lakó siketnémák vétetnek ugyan fel, de másodsorban felvételt nyernek az ország bármely helyéről folyamodó siketnémák is, a kik az évi 200 K. eltartási költséget egészben vagy részben biztosítani képesek. A felvétel a folyamodványok érkezésének sorrendjében fog eszközöltetni; miért is indokolt, hogy a szülők mielőbb küldjék be kérvényeiket. Részletes tájékoztatást és felvételi nyomtatványokat is az érdeklődőknek díjtalanul küld az intézet igazgatósága. Budapest, VIII., Mosonyi-utca 8. szám.

